

Asia: VN/5969/2019

Selvitys ei-kaupallisen sijaissynnytysjärjestelyn sallimisesta

Taustaselvitys

Määritelmät

Selvityksessä ehdotettuihin seikkoihin yhdistyksellä ei ole lausuttavaa.

Tieteellinen tutkimustieto

Selvityksessä ehdotettuihin seikkoihin yhdistyksellä ei ole lausuttavaa.

Sijaissynnytys Suomessa

Selvityksessä ehdotettuihin seikkoihin yhdistyksellä ei ole lausuttavaa.

Sijaissynnytyksiä koskeva kansainvälinen lainsäädäntö

Selvityksessä ehdotettuihin seikkoihin yhdistyksellä ei ole lausuttavaa.

Kansallinen malli

Rinnasteiset sääntelymallit

Yhdistys pitää hyvää, että sijaissynnytysjärjestelyyn ehdotettujen toimenpiteiden lisäksi aiottujen vanhempien ja sijaissynnyttäjän psyykinen tasapaino tulisi arvioida ennen luvan antamista.

Sijaissynnytysjärjestelyiden valvonta

Selvityksessä ehdotettuihin seikkoihin yhdistyksellä ei ole lausuttavaa.

Aiottuja vanhempia koskevat edellytykset

Esityksessä mainittujen seikkojen lisäksi pyydämme kiinnittämään huomiota tulevien vanhempien psyykkiseen tasapainoon ja koko prosessin aikana saatuun psyko-sosiaaliseen tukeen, jotta prosessin aikana ei syntyisi syntyvän lapsen kannalta epäsuotuisia vaikutuksia.

Sijaissynnyttäjää koskevat edellytykset

Esityksessä mainittujen seikkojen lisäksi pyydämme kiinnittämään huomiota sijaissynnyttäjien psyykkiseen tasapainoon ja koko prosessin aikana saatuun psyko-sosiaaliseen tukeen, jotta prosessin aikana ei syntyisi syntyvän lapsen kannalta epäsuotuisia vaikutuksia.

Muut hoidon edellytykset

Tulisi varmistaa, että kaikkien osapuolten (syntyvä lapsi, sijaissynnyttäjä, lapsen vastaanottava vanhempi) oikeusturva toteutuu.

Raskauden kulku ja lapsen syntymä

Niissä tapauksissa, joissa on aihetta epäillä, että syntyvä lapsi on mahdollisesti sairas tai vammainen, tulisi varmistaa, että syntyvällä lapsella on vanhemmat, jotka huolehtivat lapsesta.

Lastenpsykiatriyhdistys pitää tärkeänä, että aiottujen vanhempien tulisi saada alusta alkaen neuvolapalveluita, jotka tukevat pikkulapsiperheen normaalia perhe-elämää ja etenkin vauvan kasvua ja kehitystä.

Korvaukset sijaissynnytyjärjestelyistä

Selvityksessä ehdotettuihin seikkoihin yhdistyksellä ei ole lausuttavaa.

Vanhemmuuden vahvistaminen ja jälkikäteinen tuki

Aiottujen vanhempien ja lapsen välistä kiintymyssuhdetta tulee tukea, sillä aiemmista hedelmöityshoidoista tehdyistä tutkimuksista tiedetään, että suhteen muodostumisessa voi olla vaikeuksia.

Ehdotuksen vaikutukset

Ehdotetuilla toimenpiteillä voitaisiin mahdollisesta ehkäistä ainakin osa aiottujen vanhempien, sijaissynnyttäjien ja lapsen terveyteen ja psyykkiseen hyvinvointiin liittyvistä ennakoimattomista ongelmista.

Muuta kansallisesta mallista

Pyydämme kiinnittämään huomiota lapsen oikeuteen saada tietoja sijaissynnyttäjän henkilöstä/ominaisuuksista hedelmöityshoitoihin liittyvän lainsäädännön tavalla.

Muuta

Muuta lausuttavaa

Kiitämme mahdollisuudesta saada lausua tässä asiassa.

Luomala Suvi

